

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babe -Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOX
1.3 Departamentul	DE TEOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	LICEN
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE ORTODOX PASTORAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHLOGIE PASTORAL						
2.2 Titularul activităților de curs	Arhim. Conf. univ. dr. Teofil Cristian Tia						
2.3 Titularul activităților de seminar	Arhim. Conf. univ. dr. Teofil Cristian Tia						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C.	2.7 Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					9
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					9
Pregătirea seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
Tutoriat					9
Examinări					9
Alte activități:					2
3.7 Total ore studiu individual					47
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu e cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector pentru proiecții Power Point și audiții
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector pentru proiecții Power Point și audiții

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice metodele de terapie și corecție pentru dobândirea unui psihic robust, a unei viziuni sănătoase despre Dumnezeu și lume; • Să distingă procesele psihice specifice națiilor și creațiilor credinței; • Să posede noțiunile elementare de „psihologie prenatală”, „inconștient colectiv”, „activism spiritual”, „bună stare interioară”, „confort psihic și duhovnicesc”; • Să cunoască modurile de „construcție” a unei solide „culturi a inimii”, evitând riscurile unei consilieri diletante: tendința de a-i domina pe ceilalți, setea de a dobândi recunoaștere publică și apreciere, dorința subtilă de a conduce; • Să determine mecanismele de fortificare a dorinței de a trăii și de a-și împlini energiile/resursele epuizate de cei aflați în dificultate existențială;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • să apeleze cu succes la toate modalitățile de consiliere a persoanelor de vârstă a treia; • Să cunoască psihogeneza personalității oamenilor care optează pentru „meserii” de ajutorare a semenului, în care este implicată sfera emoțional-umană; • Să distingă și să elimine elementele specifice manipularii în atitudinea și comportamentul propriu și al semenilor;

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea unui mod de a gândi bine vertebrat din punct de vedere psiho-sistemic.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să fortifice „chemarea” de sus existentă și să o împlinească creator; • Să ajungă la cunoașterea profundă de sine; • Deprinderea studenților cu noțiunile elementare de psihopatologie și cunoașterea mecanismelor de intervenție psihoterapeutică; familiarizarea lor cu noțiunile specifice domeniului familiarizarea lor cu paradigmele teoretice și practice elementare din domeniul psihopatologiei și al psihoterapiei pastorale; • Formarea abilităților de adaptare la exigențele semenilor și de intervenție promptă, corectivă, în universul psiho-emoțional al credincioșilor;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Noțiuni elementare de Psihologie. „Psihologia Spirituală”</p> <p>1.1. Statutul disciplinei în învățământul teologic românesc;</p> <p>1.2. Exigențele auto-terapiei psiho-duhovnicești;</p> <p>1.3. Conștientizarea falselor imagini ale lui Dumnezeu din subconștientul individual și colectiv contemporan și demascarea lor în vederea corecției corespunzătoare: „Dumnezeu” Judecător punitiv; „Dumnezeu” morții; „Dumnezeu” contabil legalist; „Dumnezeu” eficient;</p>	Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz	Cursul durează o oră.
<p>2. Psihologia civilizației postmoderne; acțiune pastorală în postmodernitate: fizionomia interioară a civilizațiilor; 10.1. Contextualizarea culturală a acțiunii pastorale în România contemporană; 10.2. „Anatomia” psiho-pastorală postmodernității; 10.2. De la optimismul marilor performanțe din modernitate (Revoluțiile culturale, științifice, politice și industriale) la depresia produsă de marile decepții ale post-iluminismului tardiv; 10.3. Agonia și crizele modernității; Dincolo de expectativele sociale uriașe; 10.4. Creștinismul și cultura post-modernă: incompatibilități structurale.</p>	Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz	Cursul durează o oră.

<p>3. Dinamica psihologic a dialogului duhovnicesc; 3.1. Funcția psihologic de susținere afectiv și de acceptare a credinciosului; psihoterapia de susținere; 3.2. Funcția psihologic non-directiv ; responsabilitatea cluzitoare a preotului; 3.3. Funcția mistic sau de intermediere între Dumnezeu și om; 3.4. Capcanele consilierii duhovnicești și psihologice neprofesioniste: atitudinea critic ; moralizarea; interogatoriul intelectual (investigația arid); generalizarea devalorizant etc.;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>4. Tehnic psihologic și tririre duhovnicească în demersul spiritual; 4.1. Importanța metodologiei în colocviul pastoral; 4.2. Valoarea și limitele tehnicilor psihologice în acțiunea pastoral ; 4.2. Principii psiho-pastorale: adaptarea la situație, nondirectivitatea explicit ; atitudinea empatic etc.; 4.3. Replici falimentare pentru dialogul pastoral: replica rezolutiv ; replica de tip „interogatoriu”, replica comparativ ; estimativ ; 4.4. Studii de caz;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>5. Psihologia vârstei a III-a. Universul psio-afectiv al bătrânilor; 7.1. Gerontologia și pastorală; 7.2. Lumea europeană de mâine, o lume a vârstei a III-a. Gerontofobia; 7.3. Psihotraumele pensionării și psihodramele izolării și singurătății; 7.4. Efectele vârstei „timpului liber” și derivatele corespunzătoare (împotmolirea în imanent, TV., cotidian); 7.5. Bătrânul și familia; generația „sandwich”; vocația de „bunic”; 7.6. Paradoxuri existențiale: apropierea fizică și îndepărtarea afectivă și reversul; 7.7. Vârsta a III-a, continuu dependent emotiv-afectiv ;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>6. Dimensiunea morală a noțiunii de „caracter”. Noțiuni de morfopsihologie. 6.1. Comportamente care dăunează comunicării interpersonale și afectează negativ raportul pastoral; 6.1. Analiza paradigmatelor caracterologice ridiculizate de Teofrast; actualitatea lor; 6.2. Imaginea publică a preotului în societatea contemporană ; calitățile și defectele „ ablon”;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>7. Elemente de psihoterapie duhovnicească . Căminul duhovnicesc prin inconștientul celor care optează pentru o profesie de ajutorare a semenilor; 8.1. Cunoașterea de sine, condiția a progresului duhovnicesc și a exersării în acțiunea spirituală ; 8.2. Dificultățile apropierei afective de credincios; 8.3. Arta intervenției pastorale în interacțiune cu universul subiectiv al credincioșilor; „Construcția” subiectivă a sinelui; 8.4. „Căminul” terapeutic-pastoral și capcanele ei: tendința dominării celuilalt; setea inconștientă de recunoaștere publică și de apreciere; transferul;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>8. Culisele psihice ale sexualității. Elemente de psihopatologie sexuală , într-o eră a senzualității și exacerbate 9.1. Omul, ființă pudică ; Eroziunea „de sine” și criza identității duhovnicești; 9.2. Maturitatea psiho-afectivă umană ; standardele maturității duhovnicești; 9.2. Radiograma genezei perversiunilor umane; 9.3. Analiză pastorală și canonică a 13 derapaje psiho-sexuale din „inventarul” practicilor perverse contemporane; 9.4. Psihodinamica lui Eros și Tanatos; 9.5. Licite și ilicite, moralitate și perversiune în viața conjugală ;</p>	<p>Prelegere în Power Point, metode interactive, discuții, întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului; audiții documentare și studii de caz</p>	<p>Cursul durează o oră .</p>
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arhim. Teofil Tia, <i>Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-</i> 		

iluministe, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011, p. 700.

- Idem, *Il dramma della solitudine in una società dei consumi*, Vicenza, Edit. LIEF, 2011, p. 33.
- Karl Frielingsdorf „...*Ma Dio non e' così*”. *Ricerca di psicoterapia pastorale sulle immagini demoniache di Dio*, Milano, Edit. San Paolo, 1995;
- Manuale di Pastorale Sanitaria (a cura di Gian Maria Comolli și Italo Monticelli), Torino, Edizioni Camilliane, 1999;
- Gurie Georgiu, *Psihologia Pastoral Sanitar Ortodox , o disciplin dinamic , insuficient creditat eclezial. Principii de c l uzire pastoral-duhovniceasc a bolnavului terminal*, în „Condi ia uman între suferin și iubirea lui Dumnezeu. Terapia bolii și îngrijirii paliative”, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2012;
- Pr. Conf. dr. Teofil Tia, *Psihologia crizelor existen iale*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012;
- Idem, *Derapaje psihice în lumea credin ei*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012;
- Idem, *Psihoterapia pastoral a familiei*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012;
- Idem, *Consiliere pastoral și logoterapie*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012;
- Idem, *Psihanaliza lui Freud între pansexualism și pertinen teologic* , Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012;
- Idem, *Pastoral și psihanaliz* , Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2012.
- DVD-ul cu prezentări Power Point „*Psihologie și Psihoterapie Pastorală*” (Autor: Pr. conf. dr. Teofil Tia), Alba Iulia, 2009;
- Teofil Tia, *Elemente de Pastorală Misionară pentru o societate post-ideologică*, Edit. Reîntregirea, Alb Iulia, 2003.

Seria de broșuri didactice a Editurii „Reîntregirea”, 2010:

- *Psiho-Teologia. Călăuză spre o reflecție identitară*;
- *Psihoterapia Pastorală de Familie*;
- *Consiliere pastorală și logoterapie. Karl Rogers și terapia centrată pe persoană*;
- *„Vederea lui Dumnezeu” din perspectivă psihologică*;
- *Psihanaliza lui Freud, între pan-sexualism și pertinență teologică*;
- *Ignorarea inconștientului în Teologie. Eugen Drewermann și cunoașterea de sine*;
- *Pastorală și psihanaliză. O interacțiune inedită*;

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observa ii
1. Psiho-teste duhovnice ti de analiz individual și colectiv .	Prezentare + metode interactive, discu ii + întreb ri și r spunsuri cu studen ii pe tema subiectului	Seminarul dureaz o or
2. Oportunit ii pastorale în mediul sanitar; Analize de caz;	Audi ii și dezbateri	Seminarul dureaz o or
3. Tehnica ascult rii empatic; Studii de caz;	Audi ii și dezbateri	Seminarul dureaz o or
4. Structura personalit ii preo e ti. Psihodiagnostic clerical. Analize;	Audi ii și dezbateri	Seminarul dureaz o or
5. Tripticul (modelul trinitar) al interven iei psihoterapeutice: reflec ia duhovniceasc (interpretarea), sintetizarea relevant ; clarificarea;	Audi ii și dezbateri	Seminarul dureaz o or
Recapitulare și exerci ii practice		

Bibliografie

- Isidor Baumgartner, *Psicologia Pastorală*, Roma, Edit. Borla, 1993;
- Idem, *La relazione pastorale di aiuto. Camminare insieme*, Torino, Edizioni Camilliane, 1993; p. 167-177;
- Angelo Brusco, Il colloquio con i malati gravi e in fase terminale, în *Anime e corpi* 118(1985),
- Bruno Giordani, *La psicologia in funzione pastorale. Metodologia del colloquio*, Brescia, Edit. Scuola, 1981;
- Christos Yannaras, *Contra Religiei*, București, Edit. Anastasia, 2011;
- Andrew Newberg – Mark Robert Waldman, *Cum ne schimbă Dumnezeu creierul. Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog*, București, Edit. Curtea Veche, București, 2009;
- Horea Roman-Patapievici, *Omul recent*, București, Edit. Humanitas, 2010;
- Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, București, Edit. Sofia, 2001;
- Ioan Suci, *Eroism. Terapie contra mediocrității*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001;
- William Basil Zion, *Eros și transfigurare*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001, în traducerea lui Ioan Ovidiu

Bobăilă;

- Tomas Spidlik – Marko Ivan Rupnik, *Teologia Pastorală. Pornind de la frumusețe*, Târgu-Lăpuș, Edit. Galaxia Guttenberg, 2007;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu activitățile reprezentative ale comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul urmărește motivarea consistentă a studenților și a viitorilor angajați din domeniul Pastoralității, al învățământului, al Asistenței Sociale și al Artei Sacre pentru desfășurarea cu multă pasiune și dinamism a propriei profesii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Parțial	Examinare orală	20%
	Examen	Examinare scrisă	80%
10.5 Seminar/laborator	Calificativ	Verificare orală pe măsura participării la discuții	
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoștințe minime pentru nota 5: tratarea cel puțin a unui subiect de la examen, indicarea unei minime bibliografii în limba română.			

Data completării

1 Octombrie 2013

Data avizării în departament

.....

Semnătura titularului de curs

Arhim. Conf. dr. Teofil Tia

Semnătura directorului de departament

.....

Semnătura titularului de seminar

Arhim. Conf. dr. Teofil Tia